

НАУКА, ОСВІТА ТА ВИРОБНИЦТВО: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

**II Всеукраїнська мультидисциплінарна
науково-практична Інтернет-конференція
12 травня 2021, Україна, Полтава**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

НАУКА, ОСВІТА ТА ВИРОБНИЦТВО: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

II Всеукраїнська мультидисциплінарна
науково-практична Інтернет-конференція
12 травня 2021, Україна, Полтава

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Київ
Яроченко Я. В.
2021

УДК: 37+001+338.3](063)

НЗ4

НЗ4   Наука, освіта та виробництво: виклики сьогодення.
II Всеукраїнська мультидисциплінарна науково-практична
Інтернет-конференція, 12 травня 2021, Україна, Полтава : Збірник
матеріалів — Київ : Яро́ченко Я. В., 2021. — 140 с. : рис.
Електронне видання.

ISBN 978-617-7826-10-0

Збірник матеріалів відображає наукові дослідження авторів у сфері: сільського господарства та агрономії; юриспруденції; медицини, фармакології та фармацевтики; лінгвістики та перекладу; педагогіки та освітніх технологій; хімії, біології та екології; психології; філософії, культурології та релігієзнавства; географії, геології та надрокористування; літератури та мистецтва; економіки та організації інноваційної діяльності; міжнародних відносин, прав людини та політичних наук; технічних та фізико-математичних наук; історії та археології.

Всі матеріали подано в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори та їх наукові керівники.

УДК: 37+001+338.3](063)

ISBN 978-617-7826-10-0

© Колектив авторів, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	6
Аверчев О., Аверчева Н. Історія та перспективи розвитку плодоовочівництва в Україні	7
Бандурко В. М. Дотримання принципу законності як правова вимога до позбавлення права людини на свободу та особисту недоторканність.....	12
Башук К. Л., Кравчик О. А., Федоришина Ю. А., науковий керівник Давидюк Г. Вплив рухової активності на здоров'я дитини	16
Безденєжних М. І. Classification of Languages	19
Бездітко М. А. Особливості забезпечення права на свободу мирних зібрань в практиці європейського суду з прав людини: перспективи для України	23
Бірюкова П. В., науковий керівник Агалаков В. С. Рекреація студентів у вищих навчальних закладах	27
Гавриш О. М., Стороженко О. В., Хомяк Н. П. Модернізація металургійної галузі України – не «хочу», а «треба»	33
Гончар О. А., науковий керівник: Наталія Кардашук Місто як структурна одиниця екології.....	41
Гуртовенко Н. В., Ревва С. М. Фактори виникнення булінгу в підлітковому середовищі	46
Кольцова В. О. Стріт-арт на культурній арені США: представники та особливості розвитку ...	50
Корчін В. О., Карнаухова О. Є., Кравчук М. В. Петрофізичне термобаричне моделювання глибинних горизонтів Інгулецько-Криворізької шовної зони УЩ	55
Коширець А. І., науковий керівник: Осип М.А. Вплив фізичних навантажень на формування постави у дітей молодшого шкільного віку	61
Кузьмич І. В., науковий керівник: Осип М.А. Вплив наявності живого куточка на психоемоційний стан молодших школярів	65
Кулік К. О., Тімоніна М. С. Проблема спотвореного сприйняття людського тіла у моделінгу внаслідок розкृतого свободою самовираження бодіпозитивного мислення	68
Куліш В. Р. Роль інтеграції образотворчого мистецтва в освітньому процесі	71

СЕКЦІЯ: Сільське господарство та агрономія

УДК 339.13:634(477)

Олександр АВЕРЧЕВ,

професор кафедри економіки та фінансів

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: 0000-0002-8333-2419

Наталія АВЕРЧЕВА,

завідувач кафедри, кандидат економічних наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: 0000-0003-4534-639

м. Херсон, Україна

ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

Український ринок плодоовочівництва є однією з найперспективніших галузей економіки країни. Українські споживачі високо оцінюють здоровий спосіб життя, оскільки свіжі плоди та овочі стають все більш важливим компонентом. Традиційно їх вживають лише під час сезону вирощування та збору врожаю. У зимовий період багато плодів та овочів досі переробляються та зберігаються, або імпортуються.

Як джерело багатьох мікроелементів, вітамінів, кислот, олій та білка, плоди та ягоди відіграють важливу харчову роль. Оскільки ці продукти є відносно дорогими, їх споживання є хорошим показником економічного добробуту населення. У Радянській Україні плодівництво було важливим джерелом доходу для колгоспів та присадибних ділянок: у 1983 р. 48,1 % усіх садів було на присадибних ділянках, а 27,9 % належало колгоспам. Завдяки сприятливому клімату садівництво в Україні практикується з давніх часів, хоча до 15 століття плодівництво було допоміжним для збору дикорослих плодів та ягід. Греки культивували фрукти та ягоди в древніх державах на північному узбережжі Причорномор'я, особливо в Криму. За княжої доби садівництво було зосереджене у Києві та його околицях. Ще в 9 столітті сади культивували, а

селекцію використовували для поліпшення сортів. Пізніше монастирі, такі як Київський печерний монастир, стали важливими центрами розвитку садівництва. Яблука, груші, вишні, сливи та волоські горіхи були основними культурами, вирощуваними в середньовічний період [1–2].

У 18 столітті садівництво швидко розвивалося і стало широко практикуватися. Монастирі, шляхта та козацька старшина тримали великі сади. Німецькі, болгарські та чеські колоністи ввели нові сорти та методи вирощування. Вперше селяни зайнялися садівництвом, хоча більшість їх врожаїв не продавали, а споживали вдома. Селянське вирощування фруктів з комерційною метою розпочалося лише в 19 столітті [3].

Перший вагомий внесок у наукове садівництво зробили сім'я Симиренків – Платон Симиренко, Лев Симиренко та Володимир Симиренко – та Василь Кащенко. Садівничі школи та наукові установи, такі як Ботанічний сад Нікити, виникли в 19 столітті. У 1887 році в дев'яти українських губерніях, що знаходились під владою Росії, було 209 тис. га садів. До 1913 року цей показник зріс до 293 тис, або 44,5 відсотка від усіх садів Російської імперії. В Україні було вироблено 557 тис. т плодів (переважно яблук, вишень, слив та груш; абрикос та волоських горіхів у південних регіонах), а її середня продуктивність становила 24,8 ц/га. Близько 60 відсотків садів належали селянам: вони були дрібними та грубо обробленими і давали випадковий асортимент фруктів. Найбільші комерційні сади були в регіоні Поділля, Бессарабії та Криму [1].

На початку 20 століття садівництво пережило цикл руйнувань (під час Першої світової війни), відновлення (до 1927 року був досягнутий довоєнний рівень) та знищення (під час колективізації). До 1940 р. в Україні 612 тис. га було відведено під плодівництво, приватні ділянки становили 52,3 % загальної площі. Цей показник становив 2 відсотки ріллі республіки та 34,2 відсотка площі садів у Союзі Радянських Соціалістичних Республік [1, 4].

У Західній Україні садівництво було менш розвиненим, ніж у радянській Україні. Наприклад, на Закарпатті садівництво становило менше 1 відсотка

ріллі в 1935 р. У післявоєнний період садівництво досягло піку в 1965 р., коли 1,3 млн га було відведено під плодівництво. Відтоді акцент робиться на інтенсифікації, а не на розширенні садівництва [2].

У 1983 р. під сади було відведено 1,1 млн. га, або 3,3 відсотків ріллі в Україні. Ця площа становила 35,1 відсотка площі садів колишнього СРСР. Основними культурами були яблуко (72,2 %), слива (10,1 %), груша (7,5 %), червона та чорна вишня (5,8 %). Полісся мало 18,8 % садів, лісостепова область – 40,1 %, степова область – 41,1 %. Приватні ділянки продуктивністю 47,9 ц/га становили 48,1 % площі садівництва, або 524 тис. га; колгоспи продуктивністю 23,4 ц/га представляли 27,9 %, або 304 тис. га; а радгоспи з продуктивністю 63,9 ц/га представляли 24,0 відсотка, або 231 тис. га. До 1990 року площа ріллі, яку займають сади, зменшилась до 851 тис. га. Загальний їх урожай склав 2,9 млн т, а продуктивність зросла до 42,3 ц/га [1–2].

Оскільки садівництво вимагає інтенсивної праці та складних технологій, воно продовжує відчувати серйозні труднощі в Україні. У 1970 р. 20 відсотків плодів залишалось гнити на полях через відсутність транспорту. В результаті садівничої продукції бракувало, особливо поза вегетацією. У 1976 р. споживання фруктів на душу населення в СРСР становило 20 відсотків від споживання в США [1, 4].

Отже, до своєї незалежності «Україна» (УРСР) була основним виробником фруктів і ягід, які транспортувались по всьому Радянському Союзу, але після здобуття незалежності професійне виробництво впало з 3 мільйонів тон у 1991 році до лише 766 тисяч тон у 1999 р. З тих пір цей сектор знову зростає із середнім показником 7 %, а в 2012 р. він досягнув 2 млн тон виробництва. В останні роки галузь професіоналізувалась шляхом будівництва інтенсивних садів, як результат, загальний дохід збільшився, хоча площі плодів впали. Найважливішими виробничими районами є Вінницька, Хмельницька, Харківська, Чернігівська та Херсонська області [5].

Загалом країна має 15,8 млн га, придатних для вирощування плодовоовочевої продукції. Амбіції України полягають у тому, що країна може

стати світовим гравцем на провідних ринках плодів (яблук, груш тощо) та овочевих культур. Тим не менше, потенціал країни як експортера може бути обмежений поганою інфраструктурою, логістикою та інколи недостатніми знаннями, включаючи експлуатацію холодильних установок [6].

Нині уряд і Міністерство аграрної політики та продовольства разом з облдержадміністраціями працюють над вдосконаленням інфраструктури агроринку, особливу увагу приділяючи обслуговуючим кооперативам, заготівельним пунктам та торговим домам, мають забезпечувати їм максимальний прибуток та формувати великі оптові партії товарів для реалізації через біржовий товарний ринок як для внутрішніх потреб, так і на експорт.

Не менш важливою є проблема, пов'язана із стимулюванням експорту плодоовочевої продукції. Безсумнівно, Україна має потенціал, оскільки в останні роки спостерігається позитивна тенденція у цій сфері, але проблема полягає у тому, що країна є неконкурентоспроможною на міжнародному ринку.

Здатність України стати світовим лідером у виробництві та переробці плодів та овочів значною мірою залежить від здатності фермерів співпрацювати на оптовому ринку. Консолідація домогосподарств та малих сімейних фермерських господарств у кооперативи підвищить їх конкурентоспроможність, забезпечить доступ до фінансування, створить економію від масштабу при складанні та транспортуванні і відкриє можливості для експорту.

Розуміючи економічний потенціал цього сектору, уряд починає робити значні інвестиції в зрошення. Міністерство сільського господарства України та Світовий банк ведуть переговори щодо фінансування реконструкції державних зрошувальних систем на півдні України на 1 мільярд доларів. Стандарти та правила ЄС про зону вільної торгівлі матимуть глибокий вплив на ріст компаній. Аналітики прогнозують, що загальний обсяг українського експорту до ЄС збільшиться на 6,3 % в результаті впровадження ПВЗВТ (Поглиблена і всеохоплююча зона вільної торгівлі). Зі збільшенням торгівлі місцевим

виробникам плодів та овочів потрібно буде підвищувати свою конкурентоспроможність шляхом збільшення врожайності, модернізації переробних та пакувальних потужностей, поліпшення транспорту та зберігання і підвищення безпечності харчових продуктів. Хоча американські компанії можуть зіграти значну роль у розвитку цієї галузі, сьогодні на ринку мало знань про американське обладнання.

Отже, ріст плодоовочевої галузі, як складової інших галузей сільського господарства, сприяє економічному зростанню держави через скорочення (в оптимальному варіанті – мінімізації) плодоовочевого імпорту та максимізації прибутків від експорту цієї галузі та забезпечує необхідні умови для розв'язання багатьох соціальних проблем (головним чином – працевлаштування та поліпшення економічного становища селян). Але на сучасному етапі її розвитку говорити про будь-яку конкурентоспроможність цієї галузі не представляється можливим, адже за відсутності належного (якщо точніше – мінімального) рівня інвестицій в дану галузь та будь-якої суттєвої допомоги з боку держави. Якщо на регіональному рівні чітко просліджується верховенства господарських утворень певних областей, то на глобальному рівні плодоовочева галузь України програє через брак необхідних структурних, організаційних та зовнішньоекономічних перетворень.

Список бібліографічних посилань:

1. Щербина М. В. Садівництво плодове та ягідне. Київ, 1926.
2. Чухно Д. Ф. Економіка садівництва. Київ, 1961.
3. Щербина М. В. Садівництво та винаградарство. Київ, 1959.
4. Юрчишин В. В. Економічна ефективність порід та сортів плодкових культур. Київ, 1968. 194 с.
5. АПК-Информ: овощи и фрукты. Статистика : веб-сайт. URL: <https://www.fruit-inform.com/ru/statistics/p/1> (дата звернення: 17.04.2021).
6. Краєнбрік Е. Я. Плодоовочевий сектор України має великий потенціал. *Сільськогосподарська рада Києва*. Київ, 2018.

7. Сільське господарство України за 2018 рік: статистичний збірник. / відп. за вип. О.М. Прокопенко. К.: Державна служба статистики України, 2019. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 21.03.2020).

8. Чухно Д. Ф. Економіка садівництва. Київ, 1961.

Секція: Юриспруденція

УДК 341

Владислав Миколайович БАНДУРКО,

студент

Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого

м. Харків, Україна

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ ЗАКОННОСТІ ЯК ПРАВОВА ВИМОГА ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНІСТЬ

Відповідно до положень ч. 1 ст. 5 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі – Конвенція), позбавлення свободи має відбуватися відповідно до процедури, встановленої законом [1].

Варто зауважити, що термін «закон» в рішеннях Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) тлумачиться досить широко: означений термін включає будь-яку чинну обов'язкову норму національного права [2].

Також дотримання «порядку, встановленого законом», встановлює зобов'язання забезпечувати дотримання його матеріальних та процесуальних норм. Так, Конвенція, головним чином, вимагає, щоб будь-який арешт або затримання ґрунтувалися на положеннях національного законодавства, але вона також стосується якості закону, вимагаючи від нього відповідності принципу верховенства права, притаманному всім статтям Конвенції [3]. Так, якщо позбавлення волі є допустимим та ґрунтується на нормі національного законодавства, то таке законодавство повинно бути доступним для громадян, чітким, а також практика його застосування має бути передбачуваною. Фактори, що мають значення для оцінки «якості закону», включають: